

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 119)

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/328)

T.C.

Başbakanlık

26.4.1996

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/1788

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 78 inci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

1/764 Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (S. Sayısı : 725)

T.C.

Başbakanlık

21.9.1994

Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-766/04121

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 8.7.1994 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller

Başbakan

GEREKÇE

Uluslararası düzeyde konsolosluk ilişkileri, konsolosların hukukî statüleri, görev ve yetkileri 24.6.1963 tarihli Viyana Konsolosluk Sözleşmesi ile düzenlenmiştir. Türkiye, bu Sözleşmeye 20.3.1976 tarihi itibarıyla taraf olmuştur.

Öte yandan, Viyana Konsolosluk Sözleşmesine taraf olmayan ülkelerle veya ikili ilişkilerimiz bakımından konsolosluk konularının daha geniş kapsamda düzenlenmesinin zorunlu olduğu bazı ülkelerle de ikili konsolosluk sözleşmeleri imzalanmaktadır.

Bu çerçevede, vaktiyle Özbekistan'ın da dahil bulunduğu Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında 27.4.1988 tarihinde bir Konsolosluk Sözleşmesi imzalanmış ve bu Sözleşme 3.12.1989 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmişti. Sovyetler Birliğinin dağılmasından sonra bağımsızlığına kavuşan Özbekistan ile Türkiye arasında yeni bir konsolosluk sözleşmesi imzalanması arzusu taraflarca izhar edilmiş ve bu konuda iki ülke arasında varılan mutabakat gereğince, Özbekistan Cumhurbaşkanı İslam Kerimov'un 23-24 Haziran 1994 tarihlerinde ülkemize yaptığı resmî ziyaret sırasında iki ülke Dışişleri Bakanları tarafından 23.6.1994 tarihinde işbu Konsolosluk Sözleşmesi imzalanmıştır.

Böylece, Türkiye ile Özbekistan arasındaki ekonomik, ticarî ve kültürel ilişkilerin her geçen gün artmakta olması ve buna paralel olarak insanî ilişkilerin de gittikçe yoğunluk kazanması gözönünde tutularak, konsolosluk hizmetlerinin ahdî bir esasa bağlanması sağlanmış bulunmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

31.10.1996

Esas No. : 1/328

Karar No. : 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 24.10.1996 tarihli 2 nci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki ülke arasında artmakta olan ekonomik, ticarî ve kültürel ilişkilerin sonucunda imzalanan Sözleşme Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Kâtip
<i>Cemal Külahlı</i>	<i>Cevdet Akçalı</i>
Bursa	Adana
Üye	Üye
<i>Kâmran İnan</i>	<i>Ali Rahmi Beyreli</i>
Bitlis	Bursa
Üye	Üye
<i>Hikmet Çetin</i>	<i>Halil Yıldız</i>
Gaziantep	Isparta
Üye	Üye
<i>Mukadder Başeğmez</i>	<i>Hasan Tekin Enerem</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Bülent Tanla</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
<i>Cemal Özbilen</i>	<i>Yaşar Canbay</i>
Kırklareli	Malatya
Üye	Üye
<i>Bayram Fırat Dayanıklı</i>	<i>Enis Süllün</i>
Tekirdağ	Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. - 23 Haziran 1994 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. T. Çiller
Başbakan
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.
M. Karayalçın
Devlet Bakanı
Y. Aktuna
Devlet Bakanı
İ. Tez
Devlet Bakanı
T. Akyol
Devlet Bakanı
N. Kurt
Devlet Bakanı
A. Ataç
Devlet Bakanı
N. Tekinel
Adalet Bakanı
M. S. Oktay
İçişleri Bakanı
N. Menteşe
Maliye Bakanı
İ. Atilla
Bay. ve İskan Bakanı
O. Kumbaracıbaşı
Ulaştırma Bakanı
M. Köstepen
Çal. ve Sos. Güv. Bakanı
M. Moğultay
Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
V. Atasoy
Turizm Bakanı
A. Ateş

Çevre Bakanı
R. Akçaltı

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı
N. Cevheri
Devlet Bakanı
A. Ş. Ereğ
Devlet Bakanı
B. S. Dağ
Devlet Bakanı
M. Ali Yılmaz
Devlet Bakanı
A. A. Doğan
Devlet Bakanı
E. Şahin
Devlet Bakanı
Ş. Erdem
Millî Savunma Bakanı
M. Gölhan
Dışişleri Bakanı
H. Çetin
Millî Eğitim Bakanı
N. Ayaz
Sağlık Bakanı
M. K. Dinç
Tarım ve Köyişleri Bakanı
R. Şahin
Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. T. Köse
Kültür Bakanı
D. F. Sağlar
Orman Bakanı
H. Ekinçi

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
ARASINDA
KONSOLOSLUK SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti
ve
Özbekistan Cumhuriyeti

İki ülke arasındaki dostane ilişkileri daha da geliştirmek arzusuyla ve konsolosluk konularını düzenlemek üzere, 24 Nisan 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi hükümlerini de dikkate alarak, bir Konsolosluk Sözleşmesi aktolunmasını kararlaştırmışlar ve aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır :

BÖLÜM I
ÖN HÜKÜMLER

Madde 1
Tanımlar

İşbu Sözleşme'de,

- a) "Gönderen Devlet" Konsolosluk mensuplarını atayan Âkit Taraf,
- b) "Kabul Eden Devlet", Konsolosluk mensuplarının, ülkesi üzerinde görevini yerine getirdiği Âkit Taraf,
- c) "Konsolosluk", tüm Başkonsolosluk, Konsolosluk, Muavin Konsolosluk ve Konsolosluk Ajanlığı,
- d) "Konsolosluk Görev Çevresi", bir Konsolosluğa, Konsolosluk görevlerini yerine getirmesi amacıyla tahsis edilen bölge,
- e) "Konsolosluk Şefi" bu sıfatla hareket etmekle görevlendirilmiş kişi,
- f) "Konsolosluk Memuru", gönderen Devlet tarafından Konsolosluk Şefi dahil konsolosluk görevlerini yerine getirmek üzere Başkonsolos, Konsolos, Muavin Konsolos veya Ataşe sıfatıyla görevlendirilmiş kişiler,
- g) "Konsolosluk Hizmetlisi", bir konsolosluğun idari ve teknik hizmetlerinde istihdam edilen kişiler,
- h) "Hizmet Personeli", bir konsolosluğun iç hizmetlerinde istihdam edilen kişiler ,
- ı) "Konsolosluk Mensupları" tüm konsolosluk memurları, konsolosluk hizmetlileri ve hizmet personeli,
- i) "Konsolosluk Personeli Mensupları", Konsolosluk Şefi dışındaki konsolosluk memurları, konsolosluk hizmetlileri ve hizmet personeli,
- j) "Özel Personel", konsolosluk memurlarından birinin münhasıran özel hizmetinde kullanılan ve birlikte oturan kişiler,

k) “Aile Fertleri”, bir konsolosluk mensubunun eşi ile bunların veya eşlerin reşit olmayan çocukları ve gönderen devlet mevzuatı uyarınca bakmakla yükümlü oldukları ve kendileri ile birlikte oturan ana ve babaları;

l) “Konsolosluk Arşivleri”, konsolosluga ait tüm evrak, belgeler, yazışmalar, kitaplar, gazeteler, filimler, ses ve görüntü bantları, resimler, kayıt defterleri ve şifre malzemesi ile bunların saklanmasına ve korunmasına yarayan her çeşit eşya;

m) “Konsolosluk Binaları”, maliki kim olursa olsun, konsolosluk şefini ikametgâhı da dahil, münhasıran konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi için kullanılan binalar ve / veya bina kısımları, müstemilatı ve bunların üzerinde buldukları arsalar,

n) “Vatandaş”, gönderen Devlet mevzuatına göre bu Devletin uyrukluğunu haiz her kişi,

o) “Tüzel Kişi”, gönderen Devlet mevzuatına göre kurulmuş ve merkezi bu Devlet’te bulunan kuruluşlar,

ö) “Gemi”, gönderen Devlet’in bizzat sahip oldukları da dahil, bu Devlet mevzuatına göre tes-til edilmiş ve bu Devletin bayrağını taşımasına müsaade edilmiş, savaş gemileri dışındaki, tüm deniz taşıtları;

p) “Uçak”, gönderen Devlet’in bizzat sahip oldukları da dahil, bu Devlet mevzuatına göre tes-til edilmiş ve bu Devlete aidiyetini gösterir belirtici işaret taşımasına müsaade edilmiş, savaş uçakları dışındaki, tüm hava taşıtları;

r) “Âkit Taraflar”, işbu Anlaşmayı imzalayan Devletler anlamına gelir.

BÖLÜM II

KONSOLOSLUKLARIN KURULMASI VE KONSOLOSLUK MEMURLARININ ATANMASI

Madde 2

Konsoloslukların Kurulması ve Görev Alanları

1) Bir Konsolosluk, kabul eden Devletin ülkesinde ancak bu devletin rızası ile kurulabilir ve idame ettirilebilir.

2) Konsolosluğun yeri, sınıfı ve Konsolosluk görev çevresi, gönderen Devlet tarafından tespit olunur ve kabul eden Devletin tasvibine sunulur.

3) Bir Konsolosluğun bulunduğu yerden başka bir yerde, bir Muavin Konsolosluk veya Konsolosluk Ajanlığı açılmak istendiği takdirde, yine kabul eden Devletin muvafakatı gereklidir.

4) Mevcut bir Konsolosluğun bir bölümünü teşkil eden bir büronun konsolosluğun bulunduğu yerin dışında açılması için de keza, kabul eden Devletin muvafakatı gereklidir.

5) Bir Konsolosluk Memuru, Konsolosluğun görev çevresi dışında ancak kabul eden Devletin peşin muvafakatı ile görev yapabilir.

6) Gönderen Devlet, ilgili Devletlere bildirdikten sonra, bu Devletlerin muvafakatı ile, bir Devlet’te kurulan bir Konsolosluğu, diğer bir Devlet’te de konsolosluk görevlerini yapması hususunda görevlendirebilir. Gönderilen Devlet, bu muvafakatını her zaman herhangi bir sebep göstermeksizin geri alabilir.

7) Kabul Eden Devlet'e usulüne uygun şekilde bildirildikten ve bu Devlet'in muvafakatı sağlandıktan sonra, gönderen Devlet'in konsolosluğu, Kabul Eden Devlet'te üçüncü bir Devlet adına da Konsolosluk görevlerini yerine getirebilir. Gönderilen Devlet, bu muvafakatını her zaman herhangi bir sebep göstermeksizin geri alabilir.

8) Fahri konsoloslukların kurulması ile ilgili işlemlerde 24.4.1963 tarihli Viyana Konsolosluk Sözleşmesi hükümleri uygulanır.

Madde 3

Konsolosluk Mensupları Uyraklığı

- 1) Âkit Taraflar, Konsolosluk Memuru olarak ancak kendi vatandaşlarını atayabilirler.
- 2) Âkit Taraflar, Konsolosluk Hizmet Personeli ve Özel Personel olarak ancak kendi veya Kabul Eden Devlet vatandaşlarını istihdam edebilirler.

Madde 4

Konsolosluk Mensuplarının Çalışma Statüsü

Gönderen Devlet'in vatandaşı bulunan Konsolosluk Mensupları, Kabul Eden Devlet'in ülkesinde, resmi görevlerinin dışında ticari veya başka bir mesleki faaliyette bulunamazlar. Bu kural, Gönderen Devlet vatandaşı olan Özel Personel ve aile efradı için de geçerlidir.

Madde 5

Konsolosluk Şefinin Atanması

1) Gönderen Devlet, Konsolosluk Şefi sıfatıyla atanan bir şahsı Kabul Eden Devlet'in Dışişleri Bakanlığına bildirmek ve bu tayine dair bir atama belgesi veya bununla ilgili başka bir belgeyi, hayat öyküsü ile birlikte, bu makama göndermekle yükümlüdür.

2) Atama belgesi, özellikle Konsolosluk Şefinin adı, soyadı, vatandaşlığı, sınıfı ile görev yapacağı konsolosluk yeri ve görev çevresine ilişkin bilgileri içerir.

3) Yukardaki işlemi müteakip, Kabul Eden Devlet, Konsolosluk Şefi için, şekli ne olursa olsun, ücretsiz olarak bir "Buyrultu" veya muvafakat belgesinin verilmesine değin, Konsolosluk Şefinin geçici olarak görevine başlamasına ve sözleşme hükümlerinden yararlanmasına rıza gösterebilir.

4) Bununla beraber Kabul Eden Devlet, "Buyrultu" nun veya başka bir muvafakat belgesinin verilmesini herhangi bir sebep göstermeksizin reddedebilir.

Madde 6

Konsolosluk Şefinin Atanmasının Konsolosluk Görev Çevresindeki Makamlara Bildirilmesi

Konsolosluk Şefinin, geçici de olsa, göreve başlaması kabul edilir edilmez, Kabul Eden Devlet, durumu konsolosluk görev çevresindeki yetkili makamlara bildirmekle yükümlüdür. Kabul Eden Devlet, ayrıca, Konsolosluk Şefinin görevlerini yapabilmesi ve işbu Sözleşme hükümlerinden yararlanabilmesi için gerekli tedbirleri de almakla yükümlüdür.

Madde 7

Konsolosluk Şefinin Herhangi bir Sebeple Görevini Yerine Getirememesi

1) Konsolosluk Şefi herhangi bir nedenle görevini ifa edemeyecek durumda kaldığı veya konsolosluk makamı geçici veya sürekli olarak boşaldığı takdirde, konsolosluk görev ve işlerinin yönetimi, konsolosluğun bir memuru, Gönderen Devletin Kabul Eden Devlet'teki diğer bir konsolosluğunun memuru, Gönderen Devletin Kabul Eden Devlet'teki diplomatik personeli mensuplarından birisi veya Gönderen Devletin merkez teşkilatından bir memur tarafından geçici olarak vekâleten tedvir edilebilir. Bu son halde geçici tedvir süresi bir takvim yılı içinde üç ayı geçemez. Bununla beraber, mücbir durumlar halinde, bu süre diplomatik yoldan sağlanacak müsaade ile uzatılabilir.

2) Bu şekilde görevlendirilen kişinin kimliğine ilişkin bilgiler, Kabul Eden Devletin Dışişleri Bakanlığına bildirilir.

3) Konsolosluk görevlerini bu şekilde vekâleten yürütecek kişiye, geçici Konsolosluk Şefi olarak bu Sözleşmenin hükümleri uygulanır.

4) Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca, konsoloslukta görevlendirilen Kabul Eden Devlet nezdindeki diplomatik temsilciliğin diploması memuru, diplomatik ayrıcalık ve dokunulmazlıklardan yararlanmaya devam eder.

Madde 8

Diğer Konsolosluk Mensuplarının Varışları, Ayrılışları, Statülerindeki Değişikliklere İlişkin Bildirim

1) Gönderen Devlet, Konsolosluk Şefi dışındaki bütün Konsolosluk Mensuplarının ad ve soyadlarını, uyrukluk ve sıfatlarını, varışlarını, kesin ayrılışlarını, statülerindeki değişiklikleri, Kabul Eden Devlet'teki özel adreslerini Kabul Eden Devlet'in Dışişleri Bakanlığına bildirir.

2) Bunun dışında,

a) Aile fertlerinin kimlikleri ile birlikte geliş ve ayrılışları;

b) Özel Personelin kimliği, göreve başlayış ve kesin ayrılışları ile bu sıfatla görevlerinin sona ermesi;

c) Kabul Eden Devlet vatandaşı kimselerin Konsolosluk Hizmetlisi, Hizmet Personeli ve Özel Personel olarak işe alınmaları veya işlerine son verilmesi

konularında gerekli bilgiler mahalli makamlara verilecektir.

Madde 9

Konsolosluk Mensuplarının Görevlerinin Sona Ermesi

1) Bir Konsolosluk mensubunun görevi, ezcümle,

a) Konsolosluk Mensubunun görevinin sona erdiğinin Gönderen Devlet tarafından Kabul Eden Devlet'e bildirilmesi ile;

b) "Buyrultu" nun veya başka bir muvafakat belgesinin geri alındığının diplomatik kanaldan bildirilmesi ile sona erer;

c) Ayrıca Kabul Eden Devlet; her zaman bir Konsolosluk Memurunun istenmiyen kişi olduğunu (persona non grata) veya bir Konsolosluk Hizmetlisinden veya Hizmet Personelinden birinin istenmediğini, Gönderen Devlet'e, kararının nedenlerini açıklamaya yükümlü olmaksızın, bildirebilir.

Bu durumda, Gönderen Devlet, Konsolosluk Memurunu veya uyruklüğünü haiz ise, Konsolosluk Hizmetlisini veya Hizmet Personelini en kısa zamanda ülkesine geri çağırır.

Konsolosluk Hizmetlisi veya Hizmet Personeli kendi vatandaşı değil ise, Gönderen Devlet bu kişilerin görevine derhal son verir.

2) Konsolosluk Memurunun ailesi mensubunun Kabul Eden Devlet'te ikameti ve Özel Personelin çalışması, Kabul Eden Devlet'in müsaadesi ile mümkün olur. Kabul Eden Devlet bu müsaadeyi, her zaman herhangi bir gerekçe göstermeksizin iptal ettiğini bildirebilir. Bu durumda, Gönderen Devlet, yukardaki paragrafta belirtilen koşullar çerçevesinde hareket eder.

3) İstenmeyen şahıs "persona non grata" olarak ilan edilen konsolosluk memuru hakkında 24.4.1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi'nin 23'üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Madde 10 Kimlik Kartları

1) Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, her Konsolosluk Memuruna, kimliğini ve sıfatını kanıtlayan bir belgeyi, ücretsiz olarak, kendi usullerine göre tanzim ederek verirler.

2) Bu maddenin 1. fıkrası hükümleri, Kabul Eden Devlet vatandaşı olmaması ve bu ülkede oturmaması kaydıyla, Konsolosluk Hizmetlileri, Hizmet personeli, Özel personel ve Aile Fertleri için de uygulanır.

Madde 11 Diplomatik Temsilcilikte Konsolosluk İşlerinin Yürütülmesi

1) Gönderen Devlet, Kabul Eden Devlet nezdinde akredite diplomatik temsilcilik mensuplarından bir veya bir kaçını konsolosluk işlerini yürütmekle de görevli kılabilir. Bu kişilerin kimlikleri, Dışişleri Bakanlığına yazı ile bildirilir.

2) İşbu maddenin 1. fıkrasında öngörülen konsolosluk görevlerinin diplomatik temsilciliğin mensupları tarafından görülmesi, bunların diplomatik temsilcilik mensubu sıfatıyla faydalandıkları ayrıcalık ve bağışıklıklara hanel getirmez.

BÖLÜM III KOLAYLIK, AYRICALIK VE BAĞIŞIKLIKLAR

Madde 12 Konsolosluk Faaliyetleri ile İlgili Olarak Konsolosluga ve Konsolosluk Memurlarına Tanınan Kolaylıklar

Kabul Eden Devlet, konsolosluk görevlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli her türlü kolaylığı gösterir ve Konsolosluk Memurlarının resmi görevlerini ifa edebilmeleri ve bunların, bu

Sözleşme ile bahşedilen haklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan yararlanabilmeleri için uygun tedbirleri alır.

Madde 13

Bina ve Mesken Edinme

1) Kabul Eden Devlet, kendi mevzuatı ve düzenlemeleri çerçevesinde, Gönderen Devlet'in Konsolosluğa gerekli binaları ve / veya bina kısımlarını iktisap etmesine veya kiralamasına; bu amaçla iktisap ettiği arsalar üzerinde inşaatta bulunmasına veya mevcut binaları düzenlemesine; bunların mülkiyetini devretmesine yardımcı olur.

2) Kabul Eden Devlet, Konsolosluk Mensuplarına uygun mesken temini hususunda keza Konsolosluğa yardımda bulunur.

3) Gönderen Devlet, yaptıracığı inşaatta veya mevcut binaların düzenlenmesinde, şehircilik mevzuatına ve uygulanan diğer kısıtlamalara uymak yükümlülüğünden muaf değildir.

Madde 14

Ulusal Bayrağın ve Armanın Kullanılması

1) Gönderen Devlet, bu madde hükümleri uyarınca, ulusal bayrağını ve devlet armasını Kabul Eden Devlet'te kullanmak hakkına sahiptir.

2) Gönderen Devlet'in ulusal bayrağı ile arması Konsolosluk binası ile Konsolosluk Şefinin ikametgâhının üzerine, giriş kapılarının üstüne çekilebilir ve konabilir. Gönderen Devlet'in ulusal bayrağı, görev gereği kullanıldıkları zaman, Konsolosluk Şefinin taşıtlarına da çekilebilir.

3) Bu madde ile tanınan hakkın kullanılmasında, Kabul Eden Devlet'in kanunları, düzenlemeleri ve teamülleri gözönünde tutulur.

Madde 15

Konsolosluk Binalarının Dokunulmazlığı

1) Konsolosluk binalarının dokunulmazlığı vardır. Kabul Eden Devletin makamları, ancak Konsolosluk Şefinin, veya Gönderen Devlet'in diplomatik temsilcilik şefinin veya bunlardan birinin yetki verdiği kişinin izniyle buralara girebilirler.

Acil koruma tedbirlerinin alınmasını gerektiren yangın veya sair felaket halinde, Konsolosluk Şefinin muvafakatı, mümkün olan en kısa sürede verilir.

2) Kabul Eden Devlet'in, Konsolosluk binalarına müsaadesiz girilmesine veya binaların tahrip edilmesine ve keza konsolosluğun huzurunun bozulmasına veya konsolosluğun onurunun kırılmasına engel olmak amacıyla gerekli her türlü tedbirleri almak gibi, özel yükümlülüğü vardır.

3) Konsolosluk binaları, mobilyaları, Konsoloslukta bulunan diğer eşyalar ve ulaşım araçları, hiçbir arama, el koyma, haciz veya icrai tedbire konu olamazlar.

Madde 16

Konsolosluk Arşiv ve Belgelerinin Dokunulmazlığı

Nerede bulunurlarsa bulunsunlar Konsolosluk arşiv ve belgelerinin her zaman dokunulmazlıkları vardır.

Madde 17

Haberleşme Serbestliği

1) Kabul Eden Devlet, Konsolosluğun resmi amaçla yaptığı her türlü haberleşmeye müsaade eder ve haberleşme özgürlüğünü korur. Gönderen Devlet'in Konsolosluğu, Hükümeti ile, ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar diplomatik temsilcilikleri ve diğer konsoloslukları ile haberleşmede, diplomatik veya konsolosluk kuryeleri, diplomatik torba veya konsolosluk torbası, kripto veya şifre de dahil olmak üzere, uygun göreceği her türlü haberleşme vasıtasını kullanabilir. Bununla beraber, Konsolosluk, ancak Kabul Eden Devlet'in muvafakatı ile telsiz cihazı koyabilir ve kullanabilir. Umuma mahsus haberleşme yolları kullanılırsa, diplomatik temsilcilik için geçerli koşullar, Konsolosluğa da uygulanır.

2) Konsolosluğun resmi haberleşmesine dokunulamaz. Resmi haberleşme deyiminden, Konsoloslukla ve Konsolosluk görevlileri ile tüm haberleşme anlaşılır.

3) Konsolosluk torbası, münhasıran resmi kullanım amaçlı olduğunu tevsik eden ve torbanın niteliklerini belirten dış alametlerle işaretlendiği takdirde açılmaz ve sevkiyatı geciktirilemez. Kabul Eden Devlet makamlarınca torbanın nitelikleri ve işaretleriyle ilgili şüphe duyulduğu takdirde, bu makamlar torbanın kendi önlerinde, Gönderen Devlet'in yetkili bir temsilcisi tarafından açılmasını talep edebilirler. Bu talep reddedildiği takdirde, torba, çıkış yerine geri gönderilir.

4) Konsolosluk torbası, giriş noktasına gelecek olan bir ticari geminin veya uçağın kaptanına verilebilir. Bu kaptan, torbayı teşkil eden paketlerin sayısını gösteren resmi bir belgeyi hamil olmalıdır. Ancak, kaptan bir Konsolosluk kuryesi sayılmaz. Konsolosluk, gemi veya uçak kaptanından Konsolosluk torbasını serbestçe teslim alabilir veya aynı şekilde torbayı ona teslim edebilir.

5) Gönderen Devlet'in Konsolosluk kuryesi, sıfatını gösteren ve konsolosluk torbasını teşkil eden paketlerin sayısını belirten resmi bir belgeyi hamil olduğu takdirde, Kabul Eden Devlet nezdinde diplomatik kuryenin yararlandığı hak, bağışıklık ve ayrıcalıklardan aynen yararlanır. Kurye olarak, ancak gönderen devlet vatandaşları seçilebilir. Bu, geçici Konsolosluk kuryeleri içinde geçerlidir. Ancak, bu hak, bağışıklık ve ayrıcalıklar Konsolosluk torbasının muhatabına teslimiyle son bulur.

Madde 18

Konsolosluk Memurlarının Korunması

Kabul Eden Devlet, Konsolosluk Memurlarına, onlara gösterilmesi gereken saygı ile muamele eder ve onların şahıslarına, hürriyetlerine ve onurlarına yapılabilecek her türlü tecavüzü önlemek amacıyla gerekli bütün tedbirleri alır.

Madde 19

Konsolosluk Memurlarının Kişisel

Dokunulmazlığı

1) Konsolosluk memurları, ağır bir suç ve yetkili adli makamın kararı olmadıkça, tutuklanamaz veya gözaltına alınamaz.

2) Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen hâl saklı kalmak üzere, konsolosluk memurları, kesinleşmiş bir adli kararın uygulanması dışında, hapsedilemez ve herhangi bir şekilde kişisel hürriyetleri kısıtlanamaz.

3) Aleyhine cezai bir dava ikame edilen Konsolosluk Memuru yetkili makamların önüne çıkmak zorundadır. Bununla beraber, Konsolosluk Memurunun resmi duruma icabı, kendisine gereken saygı gösterilecek ve dava, bu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen hâl hariç olmak üzere, Konsolosluk Memurunun Konsolosluk görevlerini yerine getirmesini etkilemeyecek biçimde yürütülür. Bu maddenin 1 inci fıkrasında zikredilen hallerde, bir Konsolosluk Memurunun gözaltına alınması gerektiği takdirde, aleyhine ikame edilecek dava en kısa zamanda açılır.

4) Bir Konsolosluk Memurunun tutuklanması veya gözaltına alınması veya kovuşturmayaya tabi tutulması halinde, Kabul Eden Devlet durumdan konsolosluk memurunun bağlı olduğu diplomatik misyon veya Konsoloslukçu derhal haberdar eder.

Madde 20

Yargı Bağışıklığı

1) Konsolosluk Memurları ve Hizmetlileri Konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi sırasında işledikleri fiillerden dolayı Kabul Eden Devlet'in adli ve idari makamlarının yargısına tabi değildir.

2) Bununla beraber, bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri

a) Bir Konsolosluk Memurunun veya bir Konsolosluk Hizmetlisinin, açıkça veya zimnen, Gönderen Devletin vekili sıfatıyla akdetmediği bir mukaveleden doğan veya

b) Kabul Eden Devlet ülkesinde bir taşıt aracının, bir geminin veya hava taşıtının sebebiyet verdiği zarar yüzünden üçüncü kişi tarafından açılan

hukuk davalarına uygulanmaz.

Madde 21

Tanıklık Yapmak Yükümlülüğü

1) Konsolosluk Mensupları adli ve idari davalar sırasında tanıklık yapmaya çağrılabilirler. Konsolosluk Hizmetlileri ve Hizmet Personeli Mensupları bu maddenin 3 üncü fıkrasında zikredilen durumlar dışında tanıklık yapmayı reddedemezler. Bir Konsolosluk Memuru tanıklık yapmayı reddettiği takdirde, ona, hiçbir zorlayıcı tedbir veya başka müeyyide uygulanamaz.

2) Tanıklığı talep eden makam, Konsolosluk Memurlarının görevlerini yerine getirmelerini sekteye uğratmaktan kaçınmalıdır. Bu makam, mümkün olduğu her halde, Konsolosluk Memurunun tanıklıkla ilgili ifadesini, Konsolosluk Mensubunun ikametgâhında veya Konsoloslukta alabilir veya Konsolosluk Mensubunun yazılı beyanını kabul edebilir.

3) Konsolosluk Mensupları, görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olaylar hakkında tanıklık yapmak veya bununla ilgili resmi yazışma veya belgeleri göstermek zorunda değildirler. Konsolosluk Mensupları, keza, Gönderen Devlet'in ulusal kanunları hakkında bilirkişi olarak tanıklık yapmayı reddetmek hakkına da sahiptirler.

Madde 22
Ayrıcalık ve Bağışıklıklardan
Feragat

1) Gönderen Devlet, bir Konsolosluk Mensubu hakkında, 19, 20 ve 21 inci maddelerde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat edebilir. Ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat, daima açık olmalı ve Kabul Eden Devlet'e yazılı olarak bildirilmelidir.

2) Bir Konsolosluk Memuru veya bir Konsolosluk Hizmetlisi 20 nci madde uyarınca yargı bağıışıklığından yararlandığı bir konuda dava ikame ederse, esas talebe doğrudan doğruya bağılı herhangi bir mukabil talep hakkında, yargı bağıışıklığını ileri süremez.

3) Hukuki veya idari bir dava ile ilgili olarak yargı bağıışıklığından feragat, kararın uygulanmasına ait tedbirlere ilişkin bağıışıklıktan da feragat edildiğı anlamına gelmez. Bunlar için de ayrı bir feragat gereklidir.

Madde 23
Kanuni ve Kişisel Yükümlülüklerden
Bağıışıklık

Kabul Eden Devlet, Konsolosluk Mensuplarıyla aile efradını her türlü kişisel yükümlülük ve hangi neviden olursa olsun kamu yararı hizmetleriyle, istimval, yardım ve konaklama gibi askerlikle ilgili yükümlülüklerden muaf tutar.

Madde 24
Yabancıların Kayıt ve Oturma Müsaadesi Yükümlülüğünden Bağıışıklık

Konsolosluk Memurları ve Hizmetlileri ve bunlarla birlikte yaşayan aile efradı Kabul Eden Devlet'in kanunları ve düzenlemelerinin, yabancıların kayıt ve ikametleri konusunda öngördüğü bütün yükümlülüklerden muafıtır.

Madde 25
Çalışma Müsaadesi Yükümlülüğünden Bağıışıklık

Gönderen Devlet vatandaşı Konsolosluk Mensupları, Gönderen Devlet'e yaptıkları hizmetlerde, Kabul Eden Devlet'in yabancı işgücü kullanımı ile ilgili kanun ve düzenlemelerinin, çalışma müsaadesi konusunda koyduğu yükümlülüklerden muafıtır.

Madde 26
Sosyal Güvenlik Rejiminden Bağıışıklık

1) Bu maddenin 3 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, Gönderen Devlet'e gördükleri hizmetler konusunda Konsolosluk Mensupları ve aileleri efradı, Kabul Eden Devlet'te yürürlükte bulunan sosyal güvenlik hükümlerinden muafıtır.

2) Bu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen bağışıklık, münhasıran Konsolosluk Mensuplarının hizmetinde bulunan Özel Personel Mensuplarına da

a) Kabul Eden Devlet vatandaşı olmamaları ve Kabul Eden Devlet'te devamlı ikametgâhları bulunmaması ve

b) Gönderen Devlet'te veya üçüncü bir devlette yürürlükte olan sosyal güvenlik hükümlerine tabi olmaları

şartlarıyla uygulanır.

3) Hizmetlerinde bu maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen bağışıklığın uygulanmadığı kişiler bulunan Konsolosluk Mensupları, Kabul Eden Devlet'in sosyal güvenlik mevzuatının işverene yüklediği yükümlülüklere uymalıdır.

4) Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarında öngörülen bağışıklık, Kabul Eden Devlet mevzuatının müsaade etmesi şartıyla, bu Devlet'in sosyal güvenlik rejimine isteyerek tabi olabilme olanağını ortadan kaldırmaz.

Madde 27

Akçalı Bağışıklık

1) Konsolosluk Memurları, Konsolosluk Hizmetlileri ve keza aileleri efradı, aşağıda yazılanlar dışında, şahsi veya aynı, ulusal, bölgesel ve belediyeye ait her türlü vergi ve resimlerden muaf-tırlar :

a) Normal olarak eşya veya hizmetlerin fiyatına dahil edilmiş bulunan dolaylı vergiler ;

b) 28 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, Kabul Eden Devlet ülkesinde bulunan özel ta-şınmaz mallara ait vergi ve resimler ;

c) Bu maddenin 4 üncü fıkrasının b bendi hükümleri saklı kalmak üzere, Kabul Eden Devlet tarafından tahsil olunan veraset ve intikal vergileri,

d) Kaynağı Kabul Eden Devlet'te bulunan, her türlü özel gelirlerden alınan vergi ve resimler,

e) İfa olunan özel hizmetler karşılığı olarak tahsil edilen vergi ve resimler,

f) 28 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, kayıt, mahkeme, ipotek ve pul harçları.

2) Gönderen Devlet vatandaşı Konsolosluk Mensupları ve Özel Personel, hizmetleri karşılığı olarak aldıkları ücretlerden dolayı vergi ve harçlardan muafır.

3) Kabul Eden Devlet vatandaşı Konsolosluk Mensupları ile Özel Personel için Konsolosluk, bu Devlet Kanun ve düzenlemelerinin gelir vergisi konusunda öngördüğü yükümlülüklerle uymak zorundadır.

4) Bir Konsolosluk Mensubunun veya ailesi efradının ölümü halinde Kabul Eden Devlet :

a) Bu ülkede iktisap edilmiş olup, müteveffanın ölümü sırasında ihracı yasaklanmış bulunan-hariç olmak üzere, müteveffaya ait taşınır malların ihracına müsaade eder ; ve

b) Müteveffanın Konsolosluk Mensubu veya Konsolosluk Mensuplarından birinin ailesi efradından olması nedeniyle, Kabul Eden Devlet'te bulunan taşınır mallardan, miras, intikâle ilişkin ulusal, bölgesel ve belediyeye ait vergi ve resimleri tahsil etmez.

Madde 28

Konsolosluk Binalarının ve Bazı Taşınır Malların Akçalı Bağışıklığı

1) Gönderen Devlet'in maliki ve kiracısı olduğu Konsolosluk binaları ile Konsolosluk Şefinin ikametgâhı, yapılan özel hizmetler karşılığı bedeller dışındaki ulusal, bölgesel veya belediyeye ait tüm vergi ve her nevi harçtan muaftırlar. Bu muafiyet, sözkonusu taşınmazların iktisabına ilişkin sözleşme ve hukuki işlemlere de uygulanır.

2) Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen vergi bağışıklığı, Kabul Eden Devlet yasa ve düzenlemeleri uyarınca Gönderen Devlet'le sözleşme yapan kişiye yüklenen vergi ve resimlere uygulanmaz.

3) Bu maddenin 1. ve 2. fıkralarının hükümleri, Gönderen Devlet'in mülkiyetinde bulunan ve münhasıran Konsolosluğun ihtiyaçları için kullanılan taşınır mallara da uygulanır.

Madde 29

Gümrük Muayenesinden ve Gümrük Resimlerinden Bağışıklık

1) Kabul Eden Devlet, yürürlükteki kanun ve düzenlemeler hükümleri çerçevesinde, aşağıda yazılı kalemlerin girişine müsaade eder ve depolama, ulaşım ve benzeri hizmetlerle ilgili masraflar dışındaki bütün gümrük resimleri, harçlar ve bununla ilgili sair vergilerde bağışıklık tanır :

a) Konsolosluğun resmi kullanımına matuf eşyalar ;

b) Yerleşme eşyaları da dahil olmak üzere, Konsolosluk Memurunun ve aile efradının kişisel kullanımına ait eşyalar. Tüketim malları, ilgililerin kendi kullanımları için gerekli miktarı geçmemelidir.

2) Gönderen Devlet vatandaşı Konsolosluk Hizmetleri, yerleşimlerinin ilk 6 ayında ithal etmiş oldukları eşyalar konusunda, bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar.

3) Eşya tanımlamasına taşıt araçları da dahildir.

4) Konsolosluk memurlarının ve bunların aile efradının yanlarındaki kişisel bagajları gümrük muayenesinden muaftır. Sözkonusu kişilerin, bagajları ancak bu maddenin, 1. fıkrasının (b) bendinde zikredilenlerden başka eşyalar veya Kabul Eden Devlet'in kanun ve düzenlemeleriyle ithali veya ihracı yasaklanmış veya karantina kanun ve düzenlemelerine tabi eşyalar ihtiva ettiği hususunda ciddi nedenlerin varlığı halinde gümrük muayenesine tabi tutulabilir. Bu muayene, ancak Konsolosluk Memurunun veya ailesinin bir ferдинin huzurunda yapılabilir.

Madde 30

Seyahat Serbestliği

Ulusal güvenlik nedenleriyle girilmesi yasaklanmış veya nizama bağlanmış bölgeler ile ilgili kanun ve düzenlemeler saklı kalmak üzere, Kabul Eden Devlet, Konsolosluğun bütün mensuplarına ve bunların aileleri efradına, müteakabiliyet esasları çerçevesinde, ülkesi üzerinde yer değiştirme ve seyahat etme serbestliğini sağlar.

Madde 31

Taşıt Araçları Sigortası

Gönderen Devlet'in mülkiyetinde bulunan ve Konsoloslüğün kullanımına matuf, araçlarıyla Konsolosluk Mensuplarının mülkiyetinde bulunan taşıt araçları, mecburi sigortaya tabidirler. Bu konuda Konsolosluk, Kabul Eden Devlet Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılacak bildirimlere uyar.

Madde 32

Ayrıcalık ve Bağışıklıklarla İlgili Genel Hükümler

1) Kabul Eden Devlet vatandaşı olan Konsolosluk Hizmetleri, görevlerinin ifası dışında Kabul Eden Devlet'in yargısına tabidirler ve sadece 21. maddenin 3. fıkrasında öngörülen bağışıklıklardan yararlanırlar.

2) Bir Konsolosluk Mensubunun ailesi efradı, Kabul Eden Devlet'in vatandaşı olmamaları, mutad meskenlerinin bu Devlet ülkesinde bulunmaması, kazanç getiren özel bir işte çalışmamaları şartıyla bu Sözleşmede belirlenen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar.

3) Kabul Eden Devlet, bu maddenin 1. fıkrasında zikredilen kişiler üzerindeki yargı yetkisini, Konsoloslüğün görevlerinin yerine getirilmesini aşırı bir şekilde sekteye uğramaktan kaçınacak bir biçimde kullanır.

BÖLÜM IV

KONSOLOSLUK GÖREVLERİ

Madde 33

Görevlerin Kapsamı

Konsolosluk Memuru aşağıdaki hususlarda yetkilidir;

- a) Devletler hukukunca kabul edilen sınırlar çerçevesinde, Kabul Eden Devlet'te, Gönderen Devlet'in hak ve menfaatleri ile bu Devlet vatandaşlarının hakları ve menfaatlerini korumak.
- b) Gönderen Devlet'le Kabul Eden Devlet arasındaki ticari, iktisadi, kültürel, bilimsel ve turistik ilişkilerin gelişmesini kolaylaştırmak ve iki ülke arasında dostluk ilişkilerini geliştirmek.
- c) Kabul Eden Devlet'in ticari, iktisadi, kültürel, bilimsel ve turistik hayatının gelişimi ve durumu konusunda meşru yollardan her türlü bilgi edinmek, bu konuda Gönderen Devlet'in Hükümetine rapor ve ilgili kişilere bilgi vermek.

Madde 34

Kabul Eden Devlet Makamlarıyla Temas

Konsolosluk Memuru görevlerini yerine getirirken

- a) Konsolosluk Görev Çevresindeki yetkili mahalli makamlara ;
- b) Kabul Eden Devlet'in kanun, düzenlemeler ve teamülleri ile milletlerarası anlaşmaların müsaade ettiği ölçüde, Kabul Eden Devlet'in yetkili merkezi makamlarına müracaatta bulunmak hakkına sahiptirler.

Madde 35

Kabul Eden Devlet Makamları Ötünde Vatandaşların Temsili

- 1) Konsolosluk memuru, vatandaşlarının hazır bulunmamaları veya başka herhangi bir nedenle haklarını ve menfaatlerini koruyamamaları halinde, Kabul Eden Devlet'in, kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak, vatandaşlarının Kabul Eden Devlet'in mahkemeleri ve diğer makamları huzurunda münasip bir şekilde temsil edilmeleri için gerekli önlemleri almak yetkisine haizdir.
- 2) Bu maddenin 1. paragrafında öngörülen temsil, temsil olunan kişinin bir vekil tayin etmesiyle veya haklarını ve menfaatlerini savunmayı kendisinin üstlenmesiyle sona erer.

Madde 36

Vatandaşların Kayıt Edilmeleri, Pasaport ve Vize Verilmesi.

Konsolosluk memuru aşağıdaki hususlarda yetkilidir :

- a) Gönderen Devlet'in vatandaşlarının kaydını yapmak ;
- b) Gönderen Devlet'in vatandaşlarının, vatandaşlık konusunda talep ve beyanlarını kabul etmek ve konuyla ilgili belgeleri vermek.
- c) Gönderen Devlet vatandaşlarına pasaport ve seyahat belgeleri vermek, yenilemek, değiştirmek ve iptal etmek,
- d) Kabul Eden Devlet ile Üçüncü Devlet vatandaşlarına vize vermek.

Madde 37

Şahsi Hallerle İlgili Görevler

- 1) Konsolosluk Memuru aşağıdaki hususlarda Kabul Eden Devlet'in mevzatının izin verdiği ölçüde yetkilidir ;
- a) Gönderen Devlet vatandaşlarının doğum ve ölüm belgelerini düzenlemek ve tescil etmek ;
- b) Müstakbel evlilerin her ikisinin de Gönderen Devlet vatandaşı olmaları halinde, nikâhlarını kıymak ve buna ilişkin belgeleri düzenlemek; Kabul Eden Devlet'in mevzuatının gerektirmesi halinde Konsolosluk Kabul Eden Devlet'in yetkili makamlarına kıyılan nikâhlar hakkında bilgi verir.
- c) Tarafların hiç olmazsa birinin Gönderen Devlet'in vatandaşı olması şartıyla, Kabul Eden Devlet'in kanunları uyarınca kıyılan nikâhı veya karar verilen boşanmayı tescil etmek.
- d) Gönderen Devlet'in vatandaşlarının aile münasebetlerine ilişkin beyanlarını kabul etmek.

2) 1. fıkrâ hükümleri, ilgili kişileri, Kabul Eden Devlet mevzuatının öngördüğü beyanlarda bulunmak yükümlülüğünden muaf kılmaz.

3) Kabul eden Devlet'in yetkili makamları, idari amaçlarla kendilerinden istenen ve Gönderen Devlet vatandaşlarıyla ilgili şahsi hâl kayıtlarının suret veya örneklerini, gecikmeksizin ve ücretsiz olarak Konsolosluga gönderirler.

Madde 38

Noterlik Görevleri

1) Konsolosluk memuru, aşağıdaki hususlarda yetkilidir :

a) Gönderen Devlet vatandaşlarının her türlü beyanlarını kabul etmeye, düzenlemeye ve onaylamaya,

b) Gönderen Devlet vatandaşlarının vasiyetnamelerini, diğer belgelerini ve beyanlarını düzenlemeye, onaylamaya ve saklamak üzere kabul etmeye,

c) Gönderen Devlet vatandaşı arasında mukaveleleri düzenlemeye, onaylamaya ve muhafaza etmeye. Bu hüküm, Kabul Eden Devlet'te bulunan gayrimenkuller üzerindeki hakların tesisine, devrine ve iptaline ilişkin mukavelelere uygulanmaz.

d) Gönderen Devlet vatandaşlarının imzalarının doğruluğunu ve aslına uygunluğunu tasdik etmeye,

e) Gönderen veya Kabul Eden Devlet'in yetkili makamlarınca verilen bütün belgeleri tercüme ve tasdik etmeye ve bu belgelerin tercümelerinin, kopyalarının ve örneklerinin aslına uygunluğunu tasdik etmeye,

f) Gönderen Devlet mevzuatına uygun olarak diğer noterlik görevlerini yapmaya.

2) Gönderen Devlet'in Konsolosluk Memuru tarafından düzenlenen, onaylanan veya aslına uygunluğu tasdik edilen, bu maddenin 1. fıkrasında sayılan belgeler gerektiği gibi onaylanmış resmi belgeler olarak kabul edilirler ve Kabul Eden Devlet'in kanun, ve düzenlemelerine aykırı olmamak şartıyla, Kabul Eden Devletin yetkili makamları tarafından onaylanmış veya aslına uygunluğu tasdik edilmiş belgelerle aynı isbat gücünü haizdirler ve aynı neticeleri doğururlar.

Madde 39

Mahafaza Etmek Üzere Eşya Kabul Etmek

1) Konsolosluk Memuru, Gönderen Devlet vatandaşlarına ait belgeleri, para, kıymetli eşya ve diğer malları Kabul Eden Devlet'in mevzuatına aykırı olmamak şartıyla saklamak üzere kabul edebilir.

Sözü edilen belgeler, para, kıymetli eşya ve mallar, Kabul Eden Devlet'ten, ancak bu Devlet'in mevzuatına uymak şartıyla çıkarılabilir.

2) Konsolosluk memuru, Kabul Eden Devlet'teki ikâmetleri sırasında Gönderen Devlet vatandaşlarının kaybettikleri eşyaları, sahiplerine göndermek amacıyla, aynı şekilde kabul edebilir.

Madde 40
Vesayet ve Kayımlık

1) Kabul Eden Devlet'te, sürekli veya geçici olarak oturan Gönderen Devlet'in bir vatandaşı-
na vasi veya kayyım tayin edileceği hallerde, Kabul Eden Devlet makamları durumu öğrendikle-
rinde bunu yetkili Konsolosluğa bildirirler.

2) Küçüklerin veya mahcurların haklarının ve menfaatlerinin muhafazası ve korunması konu-
sunda bu Sözleşmenin 35. maddesi hükümleri uygulanırlar.

3) Konsolosluk memuru, vasi veya kayyım tayini ile ve özellikle bu görevleri yerine getirecek
adayları teklif etmek konusunda Kabul Eden Devlet yetkili makamları nezdinde girişimde buluna-
bilir.

4) Küçüklerin veya mahcurların mallarının idaresinin sağlanmaması halinde, Konsolosluk
Memuru, bu mallara idareci tayini sağlayabilir veya Kabul Eden Devlet yetkili makamlarından, bu
amaçla gerekli tedbirlerin alınmasını isteyebilir.

5) Konsolosluk memuru, Gönderen Devlet mevzuatına uygun olarak, bu Devlet'in vatandaşı
olup, Kabul Eden Devlet'te yaşayan bir küçüğün bakımını sağlayabilir.

Madde 41

Gönderen Devlet Vatandaşlarıyla Temas

1) Konsolosluk Memuru, Gönderen Devlet Vatandaşlarıyla temas etmeye, bunların Kabul
Eden Devlet'in yetkili makamlarıyla ilişkilerinde yardımcı olmaya ve bu amaçla onlara avukat, ter-
cüman ve başka bir şahıs tutmaya yetkilidir.

2) Kabul Eden Devlet Gönderen Devlet vatandaşının Konsoloslukla yazışmalarını kısıtlamaz
ve onun Konsolosluk binalarına girişini engellemez.

3) Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, Konsolosluk Memuruna, Gönderen devlet vatan-
daşlarından biri hakkında bilgi edinmek, bu vatandaşlarla irtibat kurmak ve görüşmek hususunda
yardımcı olur.

Madde 42

Hürriyetleri Kısıtlanmış Vatandaşlarla Temas

1) Gönderen Devlet'in vatandaşlarından birisinin, Konsolosluk Görev Çevresinde gözaltına
alınması, tutuklanması veya hürriyeti kısıtlayıcı diğer herhangi bir tedbire tâbi tutulması halinde
Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları Konsolosluğu en kısa zamanda ve en geç 5 gün içinde ha-
berdar ederler. Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları böyle bir kişinin Konsolosluğa gönderdiği
mektupları gecikmeksizin yerine iletirler. Bu makamlar, ilgiliye, bu madde uyarınca sahip olduğu
haklarını gecikmeden bildirirler.

2) Konsolosluk Memuru, gözaltına alınmış, tutuklanmış veya herhangi bir hürriyeti kısıtlayıcı
tedbire tâbi tutulmuş Gönderen Devlet vatandaşını ziyaret etmek ve görüşmek veya onunla ya-
zışmak ve avukat tutulmasında ona yardım etmek hakkına sahiptir. Konsolosluk Memurunun ayrı-

ca , hürriyeti kısıtlayıcı bir ceza çekmekte olan Gönderen Devlet vatandaşlarını ziyaret etmek hakkı da vardır. Kabul Eden Devlet yetkili makamları, Konsolosluk Memuruna, vatandaşını, gözaltına alınmasından, tutuklanmasından veya hürriyeti kısıtlayıcı herhangi bir diğer tedbire tâbi tutulmasından en geç 7 gün sonra ve bilâhare makul aralıklarla ziyaret etmesini müsaade eder.

3) Bu maddede belirtilen haklar, Kabul Eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerine uygun olarak, bu kanun ve düzenlemelerin bu hakları ilga etmemeleri koşuluyla kullanılır.

Madde 43

Vatandaşların İfade Vermeleri ve Tebligat

Konsolosluk Memuru, Gönderen Devlet yetkili makamlarının talebi üzerine, Gönderen Devlet vatandaşlarının, taraf, şahit ve bilirkişi olarak, isteğe bağlı ifadelerini veya yazılı beyan ve müraaatlarını kabul etmek ve onlara adli ve gayri adli belgeleri tebliğ etmek hak ve yetkisine sahiptir. Bu işlemlerin yapılmasında, zorlama vasıtalarının kullanılması veya kullanılacağı tehdidinde bulunulması yasaktır.

Madde 44

Trafik Kazaları

Kabul Eden Devletin yetkili makamları, Gönderen Devlet vatandaşlarının öldüğü veya ciddi şekilde yaralandıkları bütün kazaları Konsolosluk Memuruna gecikmeksizin bildirirler.

Madde 45

Vatandaşın Ölümü

Kabul Eden Devletin yetkili makamları, Gönderen Devlet vatandaşlarının ölümü gecikmeksizin Konsolosluga bildirirler ve ölüm belgesinin bir örneğini ücretsiz olarak gönderirler.

Madde 46

Miras ve Koruyucu Tedbirler

1) Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, hem Gönderen Devlet vatandaşlarından birinin ölmesi sonucu mirasın açılmasından hem de, ölenin vatandaşlığı ne olursa olsun, Gönderen Devletin bir vatandaşının mirasçı, hak sahibi veya mansup mirasçı olarak ilgili olması halinde mirasın açılmasından Konsolosluk Memurunu gecikmeksizin haberdar ederler.

2) Kabul eden Devletin yetkili makamları, mirası korumak ve vasiyetname ölen tarafından düzenlenmiş ise, vasiyetin örneğini, sosyal sigortalardan, iradlardan, sigorta poliçelerinden ileri gelen meblağlar dahil, mirasta hakkı olanlar, bunların ikâmetgâhları ve buldukları yer, mirasın değeri ve muhtevası konusunda sahip oldukları bütün bilgileri Konsolosluk Memuruna iletmek amacıyla, Kabul Eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerinde öngörülen gerekli tedbirleri alırlar.

3) Konsolosluk memuru aşağıdaki hususların yerine getirilmesini istemek hakkını haizdir :

a) Mirasın muhafazasını, mühürlenmesini ve mührün kaldırılmasını, miras yöneticisinin atanması da dahil olmak üzere mirasın korunması için gerekli tedbirlerin alınmasını ve bu işlemlere katılmasını ;

b) Mirası teşkil eden malların satışını ve kendisinin hazır bulunabilmesi için bu satış için tesbit edilen tarihin bildirilmesini ;

4) Miras davasının veya diğer resmi işlemlerin hitamında, Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, Konsolosluk Memurunu gecikmeksizin haberdar ederler ve borçların, vergi ve rüsumların ödenmesinden sonra mirası veya ilgili kişilere düşen payları, üç ay içinde ona gönderirler.

5) Mirasın değeri önemsiz ise, Konsolosluk Memuru, miras mallarının kendisine teslimini isteyebilir. Bu takdirde, bunu ilgili şahıslara göndermek hakkına o sahip olur.

6) Konsolosluk Memuru, Gönderen Devletin Kabul Eden Devlet'te oturmayan vatandaşlarına düşen kişisel paylar ve miras, tazminat, emeklilik, sosyal sigorta, ödenmemiş ücretler ve sigorta poliçelerinden ilgili şahıslara düşen miktari ilgili şahıslara göndermek amacıyla kabul etmek hakkına da sahiptir.

7) Bu maddenin 4, 5 ve 6. fıkraları hükümlerinin uygulanması bâbında eşya ve alacakların Gönderen Devlete gönderilmesi, ancak Kabul Eden Devletin mevzuatına uygun olarak yapılır.

Madde 47

Daimi Surette Oturmayan Vatandaşın Ölümü

1) Gönderen Devlet'in Kabul Eden Devlet'te daimi surette oturmayan bir vatandaşının bu Devlet'teki bir yolculuğu sırasında ölmesi halinde, müteveffanın malları, Kabul Eden Devlet yetkili makamlarınca korunur ve, özel bir usulce tabi olmaksızın, Gönderen Devlet'in Konsolosluk Memuruna verilir. Konsolosluk Memuru, müteveffanın Kabul Eden Devlet'te ikâmeti sırasında önceden yüklendiği borçları, geri verilen malların değeri ile sınırlı olmak üzere, öder.

2) 46. maddenin 7. fıkrası hükmü, bu maddenin 1. fıkrasında sözüdedilen mallara da uygulanır.

Madde 48

Gemilere Yardım

1) Konsolosluk Memuru, limanlar da dahil olmak üzere, Kabul Eden Devlet'in karasularında ve iç sularında buldukları sürede Gönderen Devlet'in gemilerine ve bu gemilerin mürettebatına her türlü yardımda bulunmak hakkını haizdir. Konsolosluk Memuru Gönderen Devlet'in gemileri ve onların mürettebatı üzerinde gözetim ve denetleme haklarını haizdir.

2) Kaptan veya mürettebattan herbiri Konsoloslukla serbestçe haberleşebilir.

3) Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, Konsolosluk Memurunun Gönderen Devlet kanunları ve düzenlemeleri uyarınca bu Devlet'in gemileri ve mürettebatı ile ilgili olarak aldığı önlemlere saygı gösterirler. Konsolosluk memuru, bu görevlerini yerine getirirken, Kabul Eden Devlet'in yetkili makamlarından yardım isteyebilir.

Madde 49

Konsolosluk Memurlarının Gemi ve Mürettebatına İlişkin Yetkileri

Konsolosluk, Memuru, Gönderen Devlet kanunları uyarınca ve Kabul Eden Devlet'in kanun ve diğer düzenlemelerine aykırı olmamak şartıyla, deniz ulaşımı ile ilgili her türlü faaliyette bulunmak hakkını haizdir :

a) Bir geminin uyruklığı, mülkiyeti ve diğer aynı haklar ile durumu ve işletilmesi ile ilgili konularda her türlü belgeyi kabul etmek, düzenlemek veya imzalamak ;

b) Gemi kaptanını veya mürettebatı sorguya çekmek, geminin belgelerini kontrol, kabul ve tasdik etmek, gemiyle ve geminin yükü, yolculuğu ile ilgili beyanları kabul etmek ve kezâ geminin limana girişi, kalışı ve çıkışını kolaylaştıracak faaliyetlerde bulunmak ;

c) Kaptanın ve mürettebattan birinin hastanede tedavi görmesi veya yurda gönderilmesini sağlamak üzere gerekli tüm tedbirleri almak ;

d) Kaptan veya mürettebattan herhangi birine, Kabul Eden Devlet'in mahkemeleri ve diğer makamları ile olan ilişkilerinde yardım etmek ve bu amaçla onlara, adli yardım ve bir tercümanın veya bir başka şahsın yardımını sağlamak.

Madde 50

Gemide İşlenen Suçlarda Yargı Yetkisi

1) Kabul Eden Devlet'in mahkemeleri ve diğer yetkili adli makamları yargı yetkilerini, Gönderen Devlet gemisinde işlenmiş suçlar sözkonusu ise, ancak aşağıdaki hallerde kullanabilirler :

a) Kabul Eden Devlet vatandaşı tarafından veya ona karşı, ya da mürettebat dışındaki herhangi bir şahıs tarafından veya ona karşı işlenmiş suçlar.

b) Kabul Eden Devlet'in karasuları, içsuları ya da limanının huzur ve güvenliğini bozan suçlar;

c) Kabul Eden Devlet'in, kamu sağlığı, denizde insan hayatı kurtarma, yabancıların girişi, gümrük hükümleri, deniz kirlenmesi veya her türlü kaçakçılıkla ilgili kanun ve düzenlemelerine karşı işlenmiş suçlar;

d) Kabul Eden Devlet mevzuatına göre, en az üç yıl veya daha ağır hürriyeti bağlayıcı cezayı gerektiren suçlar.

2) Bununla birlikte, Kabul Eden Devlet'in mahkeme ve diğer yetkili makamları Konsolosluk Memurunun talebi üzerine veya muvafakatiyle yargı yetkilerini Gönderen Devlet'in gemisi üzerinde de kullanabilirler.

Madde 51

Kabul Eden Devlet Makamlarının Gemiye Müdahaleleri

1) Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, Gönderen Devlet gemisinden kaptan, mürettebattan bir başkası, bu geminin bir yolcusu veya Kabul Eden Devlet vatandaşı olmayan herhangi bir

şahsı ziyaret etmek, tutuklamak veya gözaltına almak veya gemideki bir mala el koymak niyetinde buldukları takdirde, bu tür müdahalelere girişmeden önce, Konsoloslugu, Konsolosluk Memurunun hazır bulunmasına imkân verecek şekilde, haberdar ederler.

Bu amaçla gönderilen duyuru, kesin bir saat belirtir. Konsolosluk Memuru veya temsilcisi hazır bulunmadıkları takdirde, sözkonusu makamlara müracaatla, olan biten hakkındaki her türlü bilginin kendilerine verilmesini isteyebilirler. Bu hükümler, kaptan veya mürettebattan birinin Kabul Eden Devlet makamlarınca sorguya çekilmesi halinde de uygulanır.

2) Acil hallerde veya soruşturma Kaptanın talebi üzerine yapılmışsa Konsolosluk Memuru soruşturma sırasında ve en kısa zamanda haberdar edilir.

Konsolosluk Memurunun talebi üzerine kendisine yokluğunda tamamlanmış soruşturma hakkında da bilgi verilir.

Madde 52

İstisnai Haller

48, 49 ve 51. maddeler hükümleri, Kabul Eden Devlet'in gümrük mevzuat ve düzenlemelerinin, sağlık karantinası tedbirlerinin ve kamu sağlığı, deniz kirlenmesi, liman polisi, malların güvenliği ve yabancıların ülkeye girişine izin verilmesine ilişkin diğer kontrol tedbirlerinin uygulanmasında, Kabul Eden Devlet'e karşı ileri sürülemez.

Madde 53

Geminin Batması veya Avaryaya Uğraması

1) Gönderen Devlet'in bir gemisi, Kabul Eden Devlet'in karasuları veya içsuları dahilinde batır, parçalanır, hasara uğrar, karaya oturur, sahile vurur veya herhangi bir diğer avaryaya uğrarsa, Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, Konsolosluk Memurunu gecikmeksizin haberdar eder ve geminin, yolcuların, mürettebatın, onların mallarının ve yükün kurtarılması ve korunması için alınan tedbirler hakkında bilgi verirler.

2) Konsolosluk Memurunun talebi üzerine, Kabul Eden Devlet'in yetkili organları, 1. fıkrada belirlenen durumla ilgili olarak alacağı önlemlerde, ona gerekli her türlü yardımı yaparlar.

3) Gönderen Devlet'in bir gemisi battığı ve mürettebatı, yükü, evrakı ve gemide bulunan eşya, Kabul Eden Devlet sahili veya yakınlarında bulunduğu ya da bu devletin limanına sürüklendiği ve ne geminin kaptanı, ne vekili, ne gemi sahibi, ne de sigorta şirketlerinin temsilcileri hazır olmadıkları veya bu eşyaların muhafazası veya müteakip varış yerleri hususunda tedbir alamadıkları takdirde Konsolosluk Memuru gemi sahibi hazır bulunsaydı aynı amaçla alabileceği tedbirleri almaya yetkilidir.

4) Konsolosluk memuru, 3. fıkrada öngörülen tedbirleri, Kabul Eden Devlet'in sahilinde veya sahili yakınlarında bulunmuş veya limanına sürüklenmiş, bir avaryaya uğramış, karaya oturmuş ya da batmış olan geminin milliyetine bakılmaksızın bu gemiden veya yükünden çıkan ve Gönderen Devlet'in bir vatandaşına ait olan her türlü eşya hakkında alabilir. Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları böyle bir eşyanın varlığından Konsolosluk Memurunu gecikmeksizin haberdar ederler.

5) Avaryaya uğramış olan geminin donanımı, yükü ve erzakı Kabul Eden Devlet içinde kullanimaya veya tüketime bırakılmamak şartıyla, gümrük veya diğer benzeri vergi ve resme konu olamaz.

Madde 54

Gemi Mürettebatından Birinin Ölmesi veya Kaybolması

1) Gönderen Devlet'in bir gemisinin mürettebatının bir mensubu Kabul Eden Devlet'te gemide veya karada ölür ya da kaybolursa, kaptan veya yerine bakan kişi veya Gönderen Devlet'in Konsolosluk Memuru, ölünün veya gâibin bıraktığı eşya, değerler ve diğer malların dökümünü yapmaya ve malların korunması ve terekenin tasfiyesi amacıyla devri için gerekli işlemlere girişmeye tek yetkilidir. Ancak, ölü ya da gâib Kabul Eden Devlet vatandaşı ise kaptan veya yerine bakan kişi ölüm ya da kaybolmanın tesbit edildiği anda eşyaların dökümünü yapar. Bu dökümün bir nüshası, malların korunması ve ihtiyaç varsa terekinin tasfiyesi için zorunlu olan her türlü girişimlerde bulunmaya yetkili olan Kabul Eden Devlet makamlarına verilir. Bu makamlar Gönderen Devlet Konsolosluğunu bütün girişimlerinden haberdar ederler.

2) Bir Konsolosluk Memuru, miras konusunda, bu maddenin 1. fıkrasında sözütedilen yetkileri kullandığı hallerde, Kabul Eden Devlet'in yasa ve düzenlemelerine uymak zorundadır.

Madde 55

Hava Taşıtları

Bu sözleşmenin 48-54 maddeleri hükümleri, mümkün olduğu ölçüde, Gönderen Devlet'in hava taşıtlarına da uygulanır.

Madde 56

Konsolosluk Resim ve Harçları

1) Konsolosluk, Kabul Eden Devlet ülkesinde, gönderen Devletin düzenleme ve yasalarına uygun olarak, yaptığı Konsolosluk hizmetleri karşılığında resim ve harçlar alabilir.

2) Bu maddenin 1. fıkrasında sözütedilen, Konsolosluk hizmetleri için alınan bedeller, Kabul Eden Devlet'in her türlü vergi ve harcından muafıtır.

BÖLÜM V

GENEL VE NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 57

Diğer Konsolosluk Görevleri

Konsolosluk Memuru, Gönderen Devlet'in kendisine verdiği, Kabul Eden Devlet mevzuatının yasaklamadığı ve Kabul Eden Devlet'in karşı çıkmadığı ya da iki ülke arasında yürürlükte olan uluslararası anlaşmalarda belirtilmiş her türlü diğer görevi de ifa edebilir.

Madde 58

Kabul Eden Devlet'in Yasa ve Düzenlemelerine Saygı

1) Bu Sözleşme hükümleriyle ayrıcalık ve bağımsızlıklardan yararlanan bütün kişiler, ayrıcalık ve bağımsızlıklarına zarar getirmeksizin, Kabul Eden Devlet'in yasa ve düzenlemelerine saygılı olmakla yükümlüdürler. Aynı şekilde, bu Devlet'in işlerine karışmamak da bu kişilerin ödevidir.

2) Konsolosluk binaları, Konsolosluk görevleri ile bağdaşmayacak şekilde kullanılamazlar.

Madde 59

Tüzel Kişilere Uygulanacak Yöntem

Bu sözleşmenin Gönderen Devlet vatandaşları hakkındaki hükümleri, tüzel kişilere de uygulanır.

Madde 60

Onay ve Yürürlük

1) İşbu Sözleşme, Taraflarca kendi milli mevzuatları hükümleri gereğince, onaylanacak ve düzenlenecek onay belgelerinin teati tarihinden otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.

2) İşbu Sözleşme, süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Akit Taraflardan herbiri diplomatik yoldan Sözleşmeyi feshedebilir. Böyle bir durumda, Sözleşme, fesih tarihinden altı ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

Yukarıdaki hükümleri teyiden, Akit Tarafların yetkili temsilcileri bu Sözleşmeyi imzalamışlar ve mühürlerini tatbik etmişlerdir.

Ankara'da 23 Haziran 1994 tarihinde Türkçe ve Özbekçe ikişer nüsha düzenlenmiş olup, her iki dildeki metin de aynı şekilde geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ADINA

Hikmet ÇETİN

Dışişleri Bakanı

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ

ADINA

Saidmuhtar SAİDKASIMOV

Dışişleri Bakanı